

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Pol.

Predplata s poštarinom stoji 2 f., a seljake samo 1 f. za cijelu godinu. Razmerno 1 f., a seljake 50 novč. za pol godine. Izvan granice više poštarina. Svaki pojedini broj stoji 6 novč. Novci se šalju kroz poštarsku Naznačnicu. Ime, prezime i najbližu Poštu valja jasno naznačiti. Gdje ima više predbrojnika, mogu odgovorno svi predplaćiti kroz jednu Naznačnicu, a i List dobivati pod jednim jednim brojkom. Komu List nedodje na vrijeme, noka to javi odpravništvo u otvorenom pismu, za koje se neplaća nikakva poštarina, napisar izvana Reklamacija. Tho List prima i drži, ako je poštom, ka i pliva

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.
UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO
nalazao se
Via S. Francesco N. 4, I. pižna.

Pisma se šalju platjono poštarine. Vjesti, dopisi i drugi spisi stampaju se ili u cijelosti ili u izmaku, naimo prama svojoj vrijednosti i smieru oroga lista. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Uočna napadanja i pisno sukromno stvari nenalaze mjesta a ovom listu. Priobčena se pisma tiskaju po 5 nota. svaki redak. Oglašit od 8 redakah stoji 60 novč., a svaki redak suriše 5 novčiah; il u slučaju opotovanja po što se pozide oglašit i odpravništvo. Papsa se ne tračaju. Uredništvo i odpravništvo, osim izavrednih slučajevah, ne dopisuju s nikim drugacij. Nezo putim svoje Listarince.

Pogled po svietu.

U Trstu 31. kolovoza 1877.

Dne 3. septembra će se opet sastati naše carevinsko vijeće, a za njim i ugarski parlament u Budim-Pesti. I jedan i drugi da će odmah uzeti na ruke preskakljivo nagodbeno pitanje, u kojem vele da je jedno i drugo ministarstvo opet sležno, što neide nekako pučanstvu po čudi naimo na ovoj strani, jer se boji, kako bi već češće rećeno, da će morati još i više plaćati. Naš će parlament osim toga vječati još i o preustroju ili reformi štibre. I to zadaje pučanstvu, koje je već i onako prenaprćeno svakojakimi daccami, dosta brige i skrbi. Ministarski listovi pišu, da mitnički ugovor s Njemačkom napreduje veoma liepo; što bi već bilo i zeliti, ali samo da nebude na našu škodu.

Galički sabor zabio si u glavu, da prolije i on po koju suzu nad propašću bivšega poljskoga kraljevstva. Toga Poljakom nemože nitko zamjeriti, jer se živ narod nemože nego siećati, kako je bio nekada samostalan i slavan. Ali ako je propalo poljsko kraljevstvo, uzrok je tomu, što su Poljaci bili sve prije nego li mudri političari i slozni ljudi. Pa evo takovi su i danas. U adresi što ju spremaju na Cara, jedni bi htjeli, da se izjave proti Rusiji i proti tlačenju tobože poljskoga tamo plemena; drugi pako ni pet ni šest nego da Austrija uzpostavi bivše poljsko kraljevstvo, zarativ se dakako s Ruskom i s Njemačkom, da jih prisili na odstup nekadanjih poljskih pokrajinah. Nije li to ludu? Ali ni u tom nisu slozni, jer jedni bi htjeli, da se reće u adresi ovako, drugi onako, a treći ništa. Kad će Poljaci doći do poznavanja svojega položaja? Nitko nemože reći, da se poljsko pleme neće još jednom ujediniti; ali to će biti sasvim u drugih okolnostih i sasvim pod drugim uvjetii, nego li to zele danas živući Poljaci. Čitamo, da najviši u Beču krugovi nećuju rada to poljsko rogovorenje proti Rusiji, pa da će se morati iz adrese il sve to izpustiti, il drugać da se nesmi o njoj ni vječati. U ovaj čas stigne glas, da je sabor bio odgodjen, obaviv proraćun.

I hrvatski sabor da će se sastati dne 3. septembra. To će ublaziti hrvatski narod, koji je već bio u velikoj brigi radi svojih pravah i pravica, pobojav se, da će proći godina, a sabora da neće biti. kao što po zakonu mora. Ali tko će izieliti ranu, što će ju Hrvatskoj zadati granićarsko željeznićko pitanje, ako je istina, da će granićarska

predstavka ostati bez uspjeha, a Magjari graditi željeznicu granićarskimi novci, kud bude njih volja? I to se čudo može dogoditi, ali koje bi mu ime dali, mi toga neznamo. Ljudi obićno sve na svietu laglje zaborave i pregore, nego li zgubu svojih zuljevah i svojega vlastitoga imetka.

Magjari još uvijek vojuju ustmeno i pismeno proti Rusiji. Klapka da je neki dan izastio u Požunu strahovit njemački govor proti tomu magjarskomu strašilu, a poštovani gosp. Košut da je iz Italije u Ugarsku pisao pismo, u kojem pozivlje Austriju, neka se što prije to bolje veže s Turci, te vikne Rusom - natrag! Sad dakle i Košut priznaje Austriju, ali neće bit ništa.

Njemačka vlada je pozvala sve evropejske vlade, neka zajedno s njom opomenu Tursku, neka vojuje kako vojuju ljudi, ne pako kao divlja zvier, to jest po nekojih zakonih i pravilih čovječnosti, na koje je sdogovorno pristala sva Evropa. pa i ona; a sad kao da toga nepamti, nego neprijatelja bilo živa bilo mrtva izmrevari, naruzi i nagrđi koje god može tako, da je grozota i čuti. Ni to nije pravo Magjarom, nego sad psuju svojega Andriassya, što je pristao na taj Bismarkov poziv. Andriassy će još na koješta pristati, čega Magjari nezele.

Mak Mahon putuje još jednako po Francuskoj, da predobi narod na svoju ruku prigodom jesenskih odlučnih izborah; ali kao da mu se sreća nije na slepo zapisala, jer se narod svuda izjavljuje proti njegovim namjeram. Čuveni Gambetta, neustrasivi republikanac, baćen je pod proces, jer da je u nekom govoru uvriedio predsjednika.

U Carigradu da jih je strah toli poraza, koli pobjede. Pobjede zato, jer da neće moći zadovoljiti zahtjevam, koje će tada iznesti pred vladu oholi vojniei. Mi se nadamo, da si turski paše i veziri još veoma u nedobu taru glavu tim stvarim. Opet se govori, da će Midat-Paša bit pozvan u Carigrad. Sad kao da je izvjestno, da će Srbija opet na bojno polje, isto tako se govorka i o Grekoj. Na otoku Kandiji bukula je buna.

Dopisi.

U Baški dne 23. kolovoza 1877.

Netom čorjek stupi nogom u jednu kuću, odmah je u stanju poznati, da li su domaćin i domaćica ljudi na svojem mjestu ili nisu.

Istom je načinom ostrouman metritelj kalar, u razmaku odlučnjih podne obćne, provediti i njegovu natragu život, te ostati u obće svako djelovanje.

Ordje nije potrebito čovjeku razbijati mnogo glave, da pogodi kakvo osobe imademo na čelu naše tužne i veoma zapuštene obćne, evo ću navesti nekoje podatke, iz kojih će se moći svaki uvjeriti, da su to upravo ljudi na svojem mjestu. Ako se čovjek prošeta selom, ta treba, da veoma oprezno hodi, da nos nerazlupa. A zar mi neplaćamo cestarinu? Što je pako čistoćom? Sve ulice pune blata i smetja, gnoj se drži na javnoj cesti, kotei se trpe u sredu sela, što bi se po zakonu imali odstraniti; pak ako se koja poštena osoba najde, tre oprezno na to nćmi poglavarstvo, tad se na njega dignu bukom svi plemeniti i neplemeniti (sic), da tako je bilo prvo i da tako mora sada biti! U našem mjestu imado 5 mesarnicah, a obćinska klaonice izvan sela neimamo; radi pomanjkanja iste, mesari kolju živad u istih mesarnicah i suse kožo na javnom putu. Navlastito u ljetno doba od istih mesarnicah, ili bolje klaonicah, obćinstvo mora mirisati neugodno miriso obćemu zdravlju veoma štetno; pak šuti svaki, jer ako samo rieć na boljak naroda proboriš, tu ti se lahko zaprieti zatvorom i žandari.

Višja oblast imala bi našem obćinskom poglavarstvu strogo naložiti, da se već jednć u našem selu uvedo red i čistoća, jer se opaža, da broj bolestnikah svakog dana raste, (kako nebi? slagar), a za liečnika nije spomena, nego kako je to bio jedan dopisnik ovo godine u „Našoj Slogi“ oglašio, da je obć. poglavarstvo jedino iz tog gledišta raspisalo natječaj za obć. liečnika samo, da Višjoj Vlasti i pućanstvu pjeska u oći bací. A neporatjaju li se od nečistoće razno bolesti, jer gdje je uzduh okužen, tu neima zdravlja. Glavna zadaća jednog srjestnog obćinskog poglavarstva imala bi biti, pobriniti se za podignute zapuštenog gospodarstva, ter nastojati svakom prigodom svoju pućano upozoriti i primjerom njim prodnjaćti, kako bi već bila i hora. započeti valjano gospodariti. Usljed toga imala bi obćina o svom trošku ustrojiti uzorni školski vrt i drugo kojašta što bi ih potaknuli moglo, da oni tako rade. Mi smo ovdje, hvala budi Svevišnjemu, nadareni dosta liepim poljem, ali još bi mnogo više vriedilo, kad bi se regularna Rećina (šumara), što teće sredinom, u zimsko doba, kad voda nabuji, učiní veliku štetu, jer cviet zemlje odnese u more. Zar naši oći, koji hvalisavo govoro „mi caporjedomo“, nebi mogli zasnovati misao, kako bi se dala Rećina regulariti, pak zaključko svojo Višjoj Vlasti podastrieti; pak kako su izhodili Vrhanćani za reguliranje vode svoga polja, tako bi i mi za naše, razumijeva se da to nebi moglo biti bez novćanih žrtavah, koje bi narod imao podnesti. Propustiti nemožem, da neizrazim svoje spoćitanje naprama našom obćinskom poglavarstvu, koje za malenu svoticu od nekoliko forintih daje u najam pastriom otodić Prvić, koji na istom prieko ljeta marhu pasu. Mejo ćedno mnjenje je to, kao takodjer pred nekoliko godinah predlagalo se je u obćinskoj sjednici, da obćina žrtvuje ono nekoliko forintih, ter da otodić nasadi voćenu, i više nego utjerem sam, da bi za kratko vrijeme ozelenio, jer i onako svako godine na nekojih mjestih pomole se izpod zemlje mladice, koje gladno životinje požderu. Više krat imamo sgodu čuti jadikovati naš narod, pitamo ga za uzrok bezna nam odgovorit nego osim: neodbiti. Što smo sami krivina, da se u ovom stanju nahodimo Bog govori sam: Čovjeku p... .. sam,

a osobito o narodnih vrličinah i lošinah, sve prema čudi i naravi, razklada o narodnom jeziku i o narodnih umotvorinah, pripoviedkah, pričah, pjesmah, poslovicah, gatkah, rečenicah, zagonetkah, prekorećicah, napitnicah itd.

Poznavajući običaj i život našega naroda, navlast po posavskih gradovih posanskih, dakle na svijet izdajem plod promišljena truda, osnovan o obćih narodopisnih (etnografskih) pravilih, podatko i viesti, izvorno obradljene.

Čitavo je djelo sastavljeno, kano da je besjeda, proborena svijetu za oslobodbu Bosne i Hercegovine, epopeja „za krst častni i slobodu zlatnu“.

Ovo će djelo, koje bi sad upravo u oru ugledalo svijeta, po tiskarskom proračunu dobrano nadnašiti desetak tiskanih listova na veljoj osmini, te će izdanje, na tananoj hartiji jasnim slovi ukusno izkićeno, iznieti nemali trošak.

Ljubitelji i ljubiteljko hrvatske knjige! Kako je izdanje ovakva i ovolika djela nemoguće književniku, koji neuziva stanovita dohodka, te se nemože u tisk dat bez predtečno gotovine, kojom će se tek omogućiti: molim osobito Vas, što ćete primiti ovaj moj poziv, da mi se koje sabiranjem predbrojnika, koje predplatom *čas prije* odzovete, — da se naklada uzmogne osjeći, — pak da me ovim poduprete po uzoritu rodoljubivu, veledušju Svojom u ovom pregnuću i podhvatu, namijenjenu na unapredjenje narodnomoderna knjige hrvatske i srbske, i ohrabrite na dalji rad u istom pravcu. — Prije se ovo izdanje neće moći tiskati, dok se nesazna, koliko će predbrojnika nanj biti. Imenik će se p. n. gg. sabirača i upisnika priobćiti uz izdanje. —

Predplatna je ciena knjizi 1 for. Ova će ciena po izdanju poskočiti. Predplata se i predbrojka *ovdje* upisuju u svih knjižarah, a spoljašnja, molim, neka se na moje ime ovamo šalje *poštanskom napunnicom* i dopisnicom. Onim, koji platu predplatu, to jest 1 for. napried, knjiga će se *franco* opremati. Na deset će se uzetih iztisaka po jedan pridavati bezplatno.

Ako višak preteče, a ono će se na podporu siročadi bosanskih uskoka namieniti.

Uzdam se u žarko i vrlo rodoljublje sve kolike inteligencije, naročito svećenstva i omladine, da će se ovomu momu pozivu usrdno odzavati. Puka razglasba zaista nije svrha ovomu pozivu, nego je ovakav oglas jedan jedini put, kojim se djela u nas mogu na svijet izdavati i razpačavati.

U Zagrebu ljeti god. 1877.

Vellmir Gaj.

**

Sv. Cecilija, list za pučku crkvonu glasbu i pjevanje ishadja svakoga prvoga mjeseca u Zagrebu i stoji 4 for. na godinu.

BRATOVŠČINA HRVATSKIH LJUDI U ISTRI.

Poziv.

Dne 17. mjeseca rujna po podne držati će se u dvorani narodne Čitaonica u Kastvu redovita skupština „Bratovšćine hrvatskih ljudi u Istri“. Moli se, da blagoizvole prisustvoriti skupštini svi, koji po §. 7. pravilah pravo imaju.

PROGRAM:

1. Izvještje tajnikovo.
2. Izvještje blagajnikovo.
3. Izbor novog odbora.

U Kastvu dne 27. Augusta 1877.

Vjekoslav Vlah, Predsednik.

Pop Ern. Jelušić Tajnik.

Različite viesti.

Nj. c. k. Visost, nadvojvoda carević Rudolf, prispio je dne 25. pr. mj. u 8 jutro navlašnim vlakom iz Beča u Trst, odkud je carskim parobrodom „Greif“ krenuo put Dubrovnika u Dalmaciji, a oćanlo put Krfa u Grčku.

Vrućina je orđe u Trstu tolika, da se jedva ako spominje takve. Ali čitamo da je drugdje još

i gore, naprimjer u Rimu da je dosegla 40 stepenah, doćim kod nas nije nego 36, a u južnoj Španjolskoj da nisu već moglo ni ptice letiti po zraku, kako je bio usijan.

Gjeneral Mollinary dobio je, kako pišu Narodne Novine, od Cesara dvomjesećni dopust, te došao u Tirolsku i gornju Italiju, da si popravi zdravlje.

Veleučeni g. Dr. Gjurjo Pullé, bivši gimnazijski ravnatelj u Trientu u Tirolskoj, kamo bijaše radi svojega rodoljublja iz Zadra prognan za vrieme Mamule i Lapene, stupiv u zasluženu penziju, odišao je ovih danah u Rim, gdje će ostati za nekoje vrieme.

Društvo svetojeronimsko. Budući će se deskoru knjige članovom društva svetojeronimskoga za godinu 1878 pripadajuće razasijljati, zato se pozivlju sva gospoda članovi društva, da promjenu svoga boravišta najdulje do 15. rujna 1877 prele sjedničtvu društva svetojeronimskoga prijaviti izvole.

Ték Novacah polag Borse u Trstu

dne 31. Augusta 1877.

Carški dukati (cokini) 5.67 — Napolooni 9.54. — Liro Ingleske 11.91. — Srebro prid (aggio) 106.13.

Grlema bol, kašalj; hreputavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala ustih itd.

mogu se u kratko vrieme izliečiti rabljenjem

NADARENIH

PRENDINIEVIH SLADKIŠAH

(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi P. Prendini lušbar i ljekarnik u Trstu.

Veoma pomažu učiteljem, profesorjima itd. Prebdjenih kašljah noćih, naravno jutranje hreputavice i grlonih zapalah nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je panaćinjaju. Zato valja uvijek pitati *Prendini-eve sladkiše (Pastiglie Prendini)* te gledati, da bude na omotku kutijice (skatulo) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima utisnuto na jednoj strani *Pastiglie a na drugoj Prendini*.

Ciena 30 novč. kutijici zajedno sa naputkom.

Prodaju se u *Prendini-ovoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste)*. — A izvan Trsta dobivaju se: na *Rieci* kod Prodana ljekarnika i kod Joehola i Pavličea utroditjara; — u *Gorici* kod Zanetti-a, Pontoni-a, Korpana i Kirnora; — u *Puli* kod Wassermanna ljekar. i Soltrinera utroditjara; — u *Malom Lošnju* kod Viviani-a; — u *Puzinu* kod Liona; — u *Zadru* kod Borčića i Borottini-a; — u *Šibeniku* kod Borosa i Misturo; — u *Špijetu* kod Volpi-a; — u *Korčuli* kod Lovetti-a; — u *Makarskoj* kod Pojani-a i u svih boljih Ljekarnah iiti Specijaljah. 10

Knjižara, knjigovezara i posudna knjižnica.

Mojom uakladom upravo izašla te se u svih knjižarah dobiva:

Hrvatska Kuharica

ili pouka, kako se gotovo svakakva jela.

Novo, po metričkoj mjeri preradjeno i pomnoženo izdanje, 8.° 283 stranah. Ciena broširanoj knjizi je 80 novč., u tvrdih koricah ukusno vezano 1 f. U cijelom platnu te pozlaćeno 1 f. 30 novč. Najprikladnije se narućuje ako se novac poštovnom doznaćicom pošalje te se 15 novč. pridoda, gdje gg. narućitelji knjigu franco dobivaju.

Nadalje:

NOVA METRIČKA VAGA I MJERA,

za puk napisao MILAN KUČENJAK, župnik pod Bielom.

7. izdanje u pet hiljada komada.

Ciena istoj 5 novč. ili groš. Ta veoma korisna knjižica razpačana je doselo u 25.000 kom.

DRAG. ALBRECHT ml. knjižar

Varaždin, župni trg br. 69 — DRAG. ALBRECHT ml. — Varaždia, župni trg br. 69.

Izašla je u Beču **NOVA SLIKA** pod naslovom:

OSLOBODIOCI ISTOČNIH SLAVENAH

Na istoj slici ima *devetnaest* vjerno po fotografijama izradjena lika onih ljudi koji u toj velikoj istočnoj drami kako na bejnom, tako i na diplomatskom polju najvažnije ulogo imaju, a to su slijedeći: 1. Aleksandar II., car ruski — 2. Nikola I. Petrović-Njeguš, knjaz Crne-Gore i Brda — 3. Cesarević, prestolonasljednik ruski — 4. Veliki knjaz Nikolaj-Nikolajević — 5. Veliki knjaz Mihajlo — 6. Veliki knjaz Aleksije. — 7. Veliki knjaz Vladimir — 8. Veliki knjaz Konstantin — 9. Veliki knjaz Sargije — 10. knjaz Gorčakov — 11. Gjeneral Ignjatijev — 12. Gjeneral Sumarakov — 13. Gjeneral Kaufman — 14. Gjeneral Suvalov — 15. Gjeneral Bariatinski — 16. Gjeneral Totleben — 17. Gjeneral Loris-Melikov — 18. Gjeneral Teodor Teodorović-Radecki — 19. Gjeneral Adlerberg.

Cena je ovaj slici samo jednu forintu austr. vrednosti.

Ako poručite najmanje deset komada slika u jedared, onda ću vam služiti jedan komad po 80. novčica i jaću platiti poštarinu.

Narućbino se šalju na ovu adresu:

P. Janković in Wien, VIII., Lederergasse Nr. 26.